

I.

Met dank aan God mag worden geconstateerd, dat de Vrijmaking der Kerk, die overal in den lande in de achter ons liggende jaren zoveel energie vroeg bij het organiseren van het plaatselijk kerkelijk leven, allermint geleid heeft tot een verflauwing van de belangstelling voor het politieke en sociale leven. Integendeel heeft de Vrijmaking der Kerk ook hier geleid tot een zich opnieuw bezinnen op de plaats, die wij naar het Woord des Heren in de maatschappij dienen in te nemen. Naar ik meen mag in dit licht ook bezien worden de activiteit, welke door het Gereformeerd Sociaal en Economisch Verband aan de dag is gelegd, waarvan onder meer de in April j.l. te Zwolle gehouden Algemene Ledenvergadering blijk gaf. Uit het jaarverslag van de secretaresse, Mej. C. Brandsen, bleek wel, dat dit Verband, dat thans ruim een jaar bestaat, zich in een gezonde, geleidelijke groei mag verheugen. Het verband telt thans ruim 400 leden. Zeker geen opzienbarend groot getal. Ook al willen wij allermint de waarde van het getal ontkennen, wij bedenken toch, dat het ons in dezen vooral te doen moet zijn om in dit Verband bijeen te brengen hen, die zich met hart en ziel willen geven aan het werk van de bezinning over de vraag, wat Gods Woord van ons eist ten opzichte van de problemen, waarvoor wij ons in economisch en sociaal opzicht in deze tijd zien geplaatst. Wanneer we dan zien, dat zich binnen een jaar in tal van plaatsen voor dit doel al kringen hebben gevormd, die regelmatig met elkander vergaderen, waarbij actuele onderwerpen in behandeling zijn genomen, dan danken wij God, dat Hij die actieve belangstelling voor deze belangrijke zaken onder ons deed levendig worden. In de achter ons liggende jaren heeft ook onder ons de bezinning wel wat erg geleden onder de geest, die over allen vaardig was tot het bereiken en uitbouwen van grote organisaties voor het praktisch handelen met verwaarlozing van de bezinning bij de individuele leden van die organisaties. Daardoor is van het grote getal wel eens een verkeerde, de geesten biologiserende en ten aanzien van de intrinsieke waarde van het getal ook volkomen misleidende werking uitgegaan.

Het wegen is wel eens achtergesteld bij het tellen. Daarom is het verbijzonderend, dat toen wij als Gereformeerden na de kerkcheuring in de verbijstering over dit blijkbaar onafwendbaar gebeuren, tot nadere bezinning gedwongen werden, ook onder ons het besef levendig werd, dat ten aanzien van de principiële studie over de economische en sociale vraagstukken evenzeer een schadelijke achterstand onder ons viel waar te nemen. Dat die bezinning als roeping werd gezien en er een begin mee werd gemaakt, en dat maar niet direct werd overgegaan tot het stichten van eigen, aparte organisaties met de noodzakelijke omvangrijkheid van de daaraan verbonden organisatorische apparatuur, doch dat zeer bewust gesteld werd, dat de bezinning, de studie in belangrijke mate moest praevaleren, dat verblijft ons. Wij dienen ons toch terdege bewust te zijn de gevaren, die ons bedreigen om verstrikt te geraken in allerlei werk, dat tot de techniek van het organiseren behoort. Dat wij zo begonnen, was ook tot vreugde van onze overleden broeder, Prof. Dr K. Schilder, die zich ongevraagd spontaan als lid van het Verband op gaf en bij ons antwoord op zijn vraag: "Wat kan ik doen?" direct bered was, de heruitgave van zijn boek "De Openbaring van Johannes en het Sociale leven" met spoed te verzorgen en af te maken. Wij zijn dankbaar, dat deze heruitgave inmiddels is verschenen en vertrouwen, dat de leden van het Gereformeerd Sociaal en Economisch Verband deze bron zich zullen aanschaffen en allen dankbaar zullen gebruiken. Bij de door hem zelf verzorgde aankondiging van deze herdruk wees prof. Schilder naar ons Verband heen als naar een kleine Gildenbende, wier verschijning hij met blijdschap had begroet.

In de vergadering te Zwolle, waar nu naast de bezinning ook de vraag, hoe wij als broeders en zusters, die samen aan één Avondmaalstafel des Heren mogen aanzitten elkander in de praktijk van het maatschappelijk leven tot steun kunnen zijn, de aandacht kreeg, bleek het overduidelijk, dat algemeen bij de aanwezigen deze gedachte leefde, dat de bezinning als het broodnodige voorop moest blijven gaan, en dat, wanneer b.v. gekozen zou moeten worden tussen een Verband tot bezinning en een organisatie voor praktische sociale arbeid, gesteld eens, dat voor beide geen plaats zou zijn, dan onvoorwaardelijk het eerste als geheel onmisbaar behouden zou moeten blijven. De bezinning moet dus voorop blijven gaan. Daarom bleef dan ook gehandhaafd overeenkomstig de wens en de uitspraak van de vergadering te Zwolle de zelfstandigheid van het Gereformeerd Sociaal en Economisch Verband. Broeders hoogleraren, predikanten, academici en voorts allen, die geen maatschappelijke functie uitoefenen, doch wel zich aangetrokken gevoelen tot het deelhebben aan deze bezinningsarbeid kunnen dus als volwaardig lid van het Verband hun bijdrage blijven leveren. Wij hopen dat uit deze kring zelfs nog meerderen dan tot dusver aan het werk zullen gaan meedoen. Wanneer ieder, die gaven en talenten

met kennis en ervaring over de zaken van het maatschappelijk leven verkregen heeft, zijn gaven en kennis tot nut der anderen gewillig en met vreugde wil aanwenden, door zijn bijdrage te leveren dan komen wij door gemeenschappelijke inspanning verder! In het huishoudelijk reglement, dat in de vergadering te Zwolle werd vastgesteld, is tevens geregeld, dat het Bestuur onder verantwoording aan de Algemene Vergadering hen, met wie wij niet staan in de ongebroken gemeenschap der heiligen, doch die overigens met onze arbeid sympathiseren, en zulke zijn er ongetwijfeld b.v. in de kerken, waarvan wij sinds de Vrijmaking gescheiden leven, tot de vergaderingen van het Verband als gasten kan toelaten.

In een deel der Christelijke dagbladen heeft het inmiddels, naar wij met erkentelijkheid constateerden, weer tegengesproken, wij inderdaad uit de lucht gegrepen bericht, gecirculeerd, dat het G.S.E.V. (het Gereformeerd Sociaal en Economisch Verband) zou opgaan in het G.M.V. (het Gereformeerd Maatschappelijk Verbond).

Dit gescheiden houden van GESEV en GMV betekent evenwel allermint, dat beide niets met elkander van doen zouden willen hebben. Datgene, wat ons juist in de komende tijd intensief zal bezig houden is o.a. ook dit, op welke wijze wij de arbeid van het Verband tot heil kunnen doen strekken van het thans gevormde GEREFORMEERD MAATSCHAPPELIJK VERBOND. Want, wanneer de principiële bezinning in een aparte organisatie wordt ondergebracht, dan moet er toch ook gewaakt worden voor dit gevaar, dat de organisatie, die zich op het praktisch handelen zal gaan richten, in een schadelijk praktische zou vervallen. Hoe dit alles nu nader zal worden geregeld, zal in de kringen van de besturen van het Gereformeerd Sociaal en Economisch Verband en van het Gereformeerd Maatschappelijk Verbond nog nader onderwerp van gedachtenwisseling uitmaken. Door de Verbandsleden te Groningen is reeds in overweging gegeven te bepalen, dat ieder lid van het Verbond automatisch ook lid van het Verband is en op deze wijze dus kan deelnemen aan de ook voor Verbondsleden even broodnodige bezinning. De gedachte is waard, serieus overwogen te worden. P. GROEN.

GEZINSLEVEN

Aangaande mij en mijn huis

Voorwaar, hij (Jozef) is gewisselijk verscheurd geworden; en ik heb hem niet gezien tot nu toe. Gen. 44 : 28.

"Israël had Jozef lief boven al zijn zonen".

Welke schrikkelijke gevolgen deze liefde daad van de aartsvader Jacob had voor zijn gezin, zagen we een vorige keer. Zij dreef een wig tussen de broeders, doordat ze in de harten der andere zonen een haat verwekte, zo hevig, dat ze hem, Jozef, vaders-lievings-bij-uitnemendheid, niet vredeliefk konden toespreken, hem benijdden, en niet rustten, voor ze hem voorgoed uit hun kring hadden weggehaald.

En daarmee was de patriarchale familie, door God de Heere bedoeld als de kiem, waaruit Hij Zijn Verbondsvolk wilde doen opgroeien te midden van het Kanaänietische heidendom en de hen omringende volkeren, kapot. Dat wil zeggen: uiteengeslagen. Ja, dat ook. Een deel, en zeker niet het slechtste, naar de schijn te oordelen zelfs het beste, afgehouwen, weggedreven, voorgoed verloren. Een afgeschreven post!

Maar dat niet alleen. Zeker, voor het uiterlijke vormden de overgeblevenen: vader Jacob met zijn elf zonen (van wie de elfde, de jongste, als een kostbaar bezit met extra-terre zorgen werd omringd en werd ontzien), een hechte eenheid. Ja, voor het oog! Maar in de grond der zaak leefden ze gescheiden naast elkaar, ieder zijn eigen leven. Vader Jacob aan de ene kant (met Benjamin) en de tien broers aan de andere kant. Tussen deze beiden stond een hoge muur, die elke waarachtige gemeenschapsoefening onmogelijk maakte. Ze bleven, twintig jaar en langer, voor elkaar gesloten. Ieder met zijn eigen verdriet, zorg en angst.

Vader Jacob leefde al die tijd in de stellige gedachte, dat zijn zoon Jozef door een wild dier was verscheurd. De scheuren in en de bloedvlekken op de veelvervige rok, hem thuisbezorgd in opdracht van zijn zonen, die de rok in het veld hadden gevonden, haalden hem telkens weer het tafereel voor ogen, hoe zijn liefste zoon ten prooi was gevallen aan één of ander wild dier, terwijl hij daar alleen ronddoolde in het veld, om naar zijn broers te zoeken; verscheurd; opgegeten. Hoe had hij, Jacob, hem ook alleen kunnen laten gaan!

Hij vergaf het zichzelf nooit, dat hij niet nog voorzigtiger was geweest. Met zijn nog enig overgebleven zoon van Rachel zou hij beter oppassen. Nooit zou hij hem uit handen geven. Er gebeurde, wat er gebeurde! Benjamin zou hij niet laten gaan!

En toch — hoe vast hij er van overtuigd mocht zijn: "Jozef is niet meer!" — toch is er nog, heel diep in zijn hart een hoop, een kleine hoop, als een smeul-

lend vonkje, dat hij hem nog eens zou zien. Hoe kon hij anders zeggen tot Juda en zijn broeders: "Voorwaar, hij is gewisselijk verscheurd geworden"; maar daar achter aan: "en ik heb hem niet gezien tot nu toe!" Een afgedane zaak — en toch geen afgedane zaak! De verscheurde rok is toch niet de verscheurde Jozef! En zo toch nog een hoop, hoe flauw ook, maar die elke dag opnieuw wordt uitgesteld!

Hier ligt een diepte van lijden, welke wij niet kunnen peilen; een lijden, een droefenis, een teleurstelling, die in hem alle levensenergie dooft en hem doet uitbreken in de klacht: "Rouw bedrijvende zal ik om mijns zoons wil (zie Kanttekening bij Gen. 37 : 35) in het graf nederdalen."

Hoe gaarne zouden we van hem beluisterd hebben ook een klacht over zijn onevenwichtige, overdreven liefde jegens Jozef¹⁾; hoe gaarne iets van de danktoon, die ons tegenklinkt uit Jobs geloofstaal: "De Heere heeft gegeven, de Heere heeft genomen, de Naam des Heeren zij geloofd."

En wat zijn verdriet nog moet hebben verdiept en verzwaaard — het was de houding zijner zoons. Wij lezen daarvan: "En al zijn zonen en al zijn dochteren maakten zich op om hem te troosten!" Al zijn zonen! Terwijl zij wisten, dat Jozef niet was verscheurd; dat hij heel waarschijnlijk nog leefde; maar toch een gezicht zetten, alsof zij heel bedroefd waren; in werkelijkheid echter in hun hart zich verblijdden dat ze van hem af waren (misschien met uitzondering van Ruben!).

Wat dunkt u — zou Jacob, bij intuïtie, er niets van gevoeld hebben, dat hun rouwklacht onecht was, gemaakt, voorgewend?

"Hij weigerde zich te laten troosten" — het betekent nog iets meer, dan dat hun betoon van medeleven en medeleiden niet bij machte was, zijn droefheids-last iets te verlichten, vanwege de zwaarte dezer last — maar ook, dat zij moeilijke vertroosters waren, ongeschikt, en totaal onbekwaam; doordat hier het echte medeleven en medeleiden totaal ontbrak. En dat kan niet verborgen blijven; daar moet Jacob iets van gevoeld hebben; het moet in hem versterkt hebben het ondragelijke gevoel, dat hij in dit zijn lijden alléén stond. Zijn zoon Jozef weg — en zijn andere zoons vreemden voor hem geworden, die hun harten voor hem dichtgrendelden en tegelijk daarmee de sleutel, die het vaderhart voor hen had kunnen openen, uit handen lieten vallen.

En dat gedurende meer dan twintig jaren. Vreemdelingen in een vreemd land; en vreemden voor elkaar. O, die onbeleden zonden!

Waarom zegt vader Jacob het niet eerlijk: "Het was ook niet goed van mij, dat ik jullie achterstelde bij Jozef."

Waarom zeggen die zonen niet: "Ja vader, wij vonden het zo verdrietig, dat wij daardoor een hekel aan hem kregen, en hem als slaaf verkocht hebben!"

Waarom zelden ze het direct niet? Waarom later niet? Hoeveel ellende en verdriet zouden ze elkaar bespaard hebben!

Waarom doen wij het niet, onder elkaar als huisgenoten? Als leden éner kerk?

"Uit valse schaamte", zegt de een! "Uit zucht tot zelfhandhaving", zegt de ander. Hoe wij het willen noemen: Het is goddeloos. Het gebod Gods is duidelijk genoeg: "Belijdt elkander uw misdaden!" "De zonde niet onder over uw toornigheid." En hoe zou dan de zonde van Gods gunst in onze harten, en over onze gezinnen, en over ons kerkelijk leven schijnen!

HUISMAN.

¹⁾ Toch blijft ook later Jacob nog niet ten volle van dit zijn kwaad verlost. Weer geeft hij Jozef een uitzonderingspositie. Jozefs beide zoons Manasse en Efraim neemt hij aan tot zijn zoons. Aan Jozef geeft hij het land ten geschenke, dat hij met zijn zwaard en hoog uit der Amorieten hand genomen had. Hij deed Jozef zweren, dat deze er voor zou zorg dragen, dat hij, Jacob, in Kanaän zou worden begraven. H.

PERSSCHOUW

ENKELE OPSCHRIFTEN BOVEN
PSALMBERIJMINGEN OF -VERTALINGEN.

In Kerkblad van De Geref. kerken van Zwijndrecht en Zwijndrecht-Groote Lindt schrijft ds G. v. R.:

In oude Kerkboeken kunt U zulke opschriften nog wel vinden. Tegenwoordig helaas niet meer. Ze zijn toch zo leerzaam, die korte opschriften waarin de inhoud der Psalmen wordt samengevat. We laten er een paar volgen, die verband houden met "Goede Vrijdag" en "Pasen", in nieuw-nederlands overgebracht.

Eerst enkele opschriften over het lijden van Christus. Psalm 22 (uit de berijming van Marix van Sint Aldegunde): Dit is een zeer heerlijke profetie van Christus, in de persoon Davids afgebeeld; wiens vernedering, zware lijden en uiterste benauwdheid zeer treffelijk wordt beschreven; uit welke hij God aanroepende verhoord en verlost wordt, en door de heerlijke overwinning, met het ambt van het hoge-priesterschap en van het eeuwige alomtrekkende Koninkrijk, tot nut en stichting zijner gemeenten, begiftigd.

Psalm 40 (uit de Statenvertaling): David profeteert hier, onder zijn voorbeeld, van des Heeren Christus' bitter en geduldig lijden, vurig bidden en wonderbaar-

lijke ver-
den van
Christus.
Kerk des
schaamd
de aller
over groe

In Psa.
een van
de Staten
wing gez.
gezegd, z
werd, he
ried voor
niet als
centrisch
laten w

Psalm
zijnde in
lig die h
over de
inzonderh
omging.
in Joh. 1
met zulke
even als
keert all
Deze P
ook onde

Wat ne
Catechis
van nut
heeft om
verworve
Zijn krac
dat die s
opstandi
en verta

Psalm
bewaring
verfoel
van zijn
geloviger
opstandi
intussen
als spre
heerlijkh

Dathee
schone f
voor dem
benaut z

Van de
gens Ma
Datheen
niet ove
dat er o
paalde i
dezelde
om eers

Psalm
schrijft
toe, en p
Daarna w
Israël an
Eindelijk
kroon na

Psalm
voor oge
de Godz
verlossin
een verk
Jezus, w
opklimme
door Zije
en al zij
Hem alle

Psalm
van de
dat men
door wel
woestijn
vrijanden
en Zijn m

In de ge
in het
alsmede
de Jode
in het he

We me
we deze
wel: ze
baar. Ma
van nade
Ik hoop,
nog maa
ten bove
zodat we
konden z

Waarsh
geestige
derlinde
proza uit
een plaats

"Jy m
broek on
trek as
sè Domi
sewe ver
gemeente
daardie
Eik spa
de om n
biduur
lul die t
met 'n be